

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

De fractie Water Natuurlijk

Datum
14 september 2020

Uw kenmerk

Contactpersoon
L. Boon

Dossiernummer
HHNK/20000075

Registratienummer
20.0849799

Telefoonnummer
+31725827225

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen -
Water Natuurlijk - bestrijding blauwalg

Geachte leden van de fractie Water Natuurlijk,

Op 27 augustus jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden vragen over het bestrijden van blauwalg (20.0841578). Deze brief voorziet in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina vindt u de vraag, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de dijkgraaf,

drs. L.H.M. Kohsiek
b.a. R. Veenman

Datum
14 september 2020

Vraag 1. Bent u bekend met de inhoud van het artikel "De bestrijding van blauwalg is vaak nutteloos, zeggen ecologen." Voor Het neigt naar kwakzalverij"? (Trouw, 17 augustus 2020^[1])

Antwoord: Ja, we zijn bekend met de inhoud van dit artikel.

Vraag 2. Welke methodes zet HHNK in om blauwalg in recreatieplassen te bestrijden? Is de werkwijze hieromtrent ergens vastgelegd? Zijn de methodes voldoende effectief om blauwalg te bestrijden?

Antwoord: Nee, de werkwijzen zijn niet vastgelegd. Op officiële zwemwaterlocaties spannen we ons in om overlast door blauwalgen aan te pakken. Met succes is de blauwalgenproblematiek samen met recreatiebeheerders opgelost op een aantal locaties. De zwemwaterlocaties Geestmerambacht (Alkmaar) en de Jagersplas (Zaandam) worden in het zwemseizoen doorgespoeld met blauwalgarm water. Deze oplossing is alleen mogelijk bij zwemwaterlocaties die grenzen aan diepe plassen. De gemeente Hollands Kroon is bezig met de voorbereidingen van een vergelijkbare aanpak bij het Lutjestrand nabij Anna Paulowna.

In het Zwaansmeer bij Uitgeest zetten we in op een andere oplossing: een opstelling met ijzerzand. Het oppervlaktewater in het beheergebied van HHNK is over het algemeen zeer rijk aan fosfaat. Blauwalg gedijt hier goed bij. Het doel van het ijzerzand is om fosfaat uit het water te filteren en zo het voedsel van blauwalg te ontnemen. De verwachting is dat de maatregelen volgend zwemseizoen gereed zijn. Tenslotte worden sporadisch dikke lagen blauwalg verwijderd indien blauwalg stankoverlast voor de omgeving veroorzaakt. Overigens wordt dit meestal door gemeenten gedaan.

Vraag 3. Wordt er bij de bestrijding van blauwalg gebruik gemaakt van geluidsgolven en micro-organismen? Zo ja; hoe kijkt D&H aan tegen de kritiek van deskundigen op deze methoden?

Antwoord: Nee, hier wordt geen gebruik van gemaakt. HHNK is kritisch op bestrijdingsmethoden voor blauwalg. Op dit moment hebben we alleen nog goede ervaringen met het doorspoelen met blauwalgarm water. Wel constateren wij dat de quagga-mossel in de Schermerboezem in opkomst is. De mossel kan blauwalg uit het oppervlaktewater filteren. De quagga-mossel wordt echter niet actief verspreid omdat het een exoot betreft en niet bekend is welke problemen de mossel op langere termijn met zich mee kan brengen.

Daarnaast zijn wij terughoudend met het toepassen van phoslock of waterstofperoxide. Phoslock (een soort klei) bevat lanthaan dat fosfaat zeer effectief bindt maar neerslaat in de bagger. Het is onduidelijk welke gevolgen dit op de lange termijn heeft. Daarnaast dient een behandeling met phoslock regelmatig te worden herhaald en is deze toepassing erg kostbaar. Waterstofperoxide is ook een bestrijdingsmiddel tegen blauwalg. Een onjuiste dosering van waterstofperoxide kan schade aan gunstige waterorganismen toebrengen. HHNK vindt de onduidelijke neveneffecten onwenselijk en wil als waterbeheerder geen chemische middelen aan het oppervlaktewater toevoegen.

[1]

[1] <https://www.trouw.nl/binnenland/de-bestrijding-van-blauwalg-is-vaak-nutteloos-zeggen-ecologen-het-neigt-naar-kwakzalverij~bc6bca59/>

Datum
14 september 2020

Vraag 4. In hoeverre hanteert HHNK bij de bestrijding van blauwalg een zogenaamde "bronaanpak"? Graag een toelichting.

Antwoord: Een bronaanpak ligt niet voor de hand bij de bestrijding van blauwalg. Zelfs wanneer alle factoren die van invloed kunnen zijn (o.a. agrarische bemesting en emissie door rioolwaterzuiveringsinstallaties) worden weggenomen blijft het oppervlaktewater voedselrijk vanwege achtergrondbelasting uit niet-beïnvloedbare bronnen. Hierdoor kan blauwalgbloei niet wordt uitgesloten. Ook kunnen andere soorten blauwalg de kop opsteken zoals we dit voorjaar in het Geestmerambacht hebben gezien. Vanuit het KRW-programma wordt wel gewerkt aan bronaanpak van nutriënten.

Vraag 5. Worden bij de aanpak van blauwalg bewoners en belanghebbende partijen zoals natuur- en milieuorganisaties betrokken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?

Antwoord: Nee, burgers en natuur- en milieuorganisaties worden niet direct betrokken bij het bestrijden van blauwalg op locatie. Wanneer een zwemwaterlocatie daar aanleiding toe geeft stelt HHNK maatregelen voor aan de locatiebeheerders. Vervolgens werken de locatiebeheerders de maatregel uit. Hierbij putten we voornamelijk uit eigen kennis en ervaring en die van collega waterschappen zoals Waternet en Rijnland. Ook volgen we ontwikkelingen rond de bestrijding van blauwalg op de voet.

Vraag 6. Op hoeveel zwemlocaties, in beheer van HHNK, is deze zomer blauwalg geconstateerd? In hoeverre zit er verschil tussen deze cijfers en de cijfers van vorige zomer? Is dit naar uw mening verontrustend?

Antwoord: Elk jaar zien we op een vast aantal zwemwaterlocaties blauwalgoverlast. Wel zijn er per jaar verschillen te zien. In totaal worden 31 zwemlocaties gemonitord. In de periode van 2012-2017 werd er jaarlijks op gemiddeld twaalf locaties blauwalg geconstateerd. Dit jaar heeft blauwalg op tien locaties tot een waarschuwing/negatief zwemadvies geleid. Vorig jaar waren dit er dertien en in 2018 waren het er achttien (het was extreem droog en warm).

Onderzoek heeft uitgewezen dat de periodes van blauwalg nu langer duren dan vroeger, nu het oppervlaktewater verder opwarmt (klimaatverandering). Zachte winters en een warm voorjaar werken stimulerend voor de ontwikkeling van blauwalg. De windkracht en windrichting zijn medebepalend voor de locatie van overlast. Bij verdere opwarming verwachten we meer problemen. We doen echter nog steeds nieuwe inzichten op over blauwalgen.

Vraag 7. Wie zit er namens ons hoogheemraadschap in de landelijke werkgroep blauwalg? Herkent hij of zij het beeld dat door Lurling in het artikel over deze commissie wordt geschetst.

Antwoord: HHNK is vanuit de afdeling Watersystemen en cluster Onderzoek actief betrokken bij de landelijke werkgroep blauwalg. HHNK sluit zo veel mogelijk aan bij de bevindingen van de werkgroep waarin breder kennis wordt gedeeld over de bestrijding van blauwalg.